

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»**

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА (ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯМИ)»**

**третього рівня вищої освіти
за спеціальністю A5 Професійна освіта (за спеціалізаціями)**
(код і найменування)

галузі знань A Освіта
(шифр і найменування)

кваліфікація: доктор філософії (PhD)
(назва)

**ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ УНІВЕРСИТЕТУ**

Голова вченої ради

Віталій КУРИЛО
(протокол № 11 від 30.05.2025 р.)

**Освітньо-наукова програма
набуває чинності
з 01 вересня 2025 р.**

Проректор з науково-педагогічної роботи

Світлана БОБК
наказ № 76-ОД від 02.06. 2025 р.)

Полтава— 2025

СТОРІНКА ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-наукової програми
Професійна освіта (за спеціалізаціями)
третього рівня вищої освіти

за спеціальністю A5 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
(шифр і назва)

галузі знань A Освіта
(шифр і назва)

Кваліфікація: доктор філософії (PhD)

ПОГОДЖЕНО

Завідувач кафедри

Світлана БАДЕР

« ____ » _____ 2025 р.

Гарант освітньої програми

Світлана БАДЕР

« ____ » _____ 2025 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукову програму «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» третього рівня вищої освіти на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями) розроблено відповідно до вимог Законів України «Про освіту» (№2145-VIII), «Про вищу освіту» (№1556-VII), Закон України «Про фахову передвищу освіту» (№2745-VIII), Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» (№103/98-ВР від 10.02.1998), Наказу МОН України «Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (№924 від 26.06.2024), Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікації (зі змінами) від 25.06.2020 р. № 519), Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук закладах вищої освіти (наукових установах) (№261 від 23.03.2016 р. зі змінами від 03.05.2024 р. № 507), Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (Наказ МОН України від 11.07.2019 р. № 977).

Розроблено проєктною групою у складі:

1. **Гарант програми** (керівник проєктної групи) – **Бадер Світлана Олександрівна**, доктор педагогічних наук (13.00.04), професор, завідувач кафедри розвитку дитини раннього і дошкільного віку ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».
2. **Починкова Марія Миколаївна** – доктор педагогічних наук (13.00.04), професор кафедри початкової освіти ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».
3. **Докучаєва Вікторія Вікторівна** – доктор педагогічних наук (13.00.01), професор кафедри розвитку дитини раннього і дошкільного віку ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».
4. **Шкарупа Єлизавета Олександрівна** – здобувач спеціальності А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями) четвертого року навчання ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Програму обговорено на засіданні кафедри розвитку дитини раннього і дошкільного віку
(назва кафедри)

Протокол № 7 від «13» березня 2025 р.

Програму схвалено на засіданні вченої ради НН інституту педагогіки і психології
(назва ННІ)

Протокол №8 від «25» березня 2025 р.

Відомості про рецензентів – зовнішніх стейкхолдерів:

– Бейс Оксана Анатоліївна – директор ВСП «Лисичанський педагогічний фаховий коледж» ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

– Волкова Наталія Павлівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та психології Університету імені Альфреда Нобеля.

– Набока Ольга Георгіївна – доктор педагогічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри управління навчальними закладами ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

1. Опис освітньо-наукової програми зі спеціальності A5 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

(шифр і назва спеціальності)

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» Навчально-науковий інститут педагогіки і психології
Назва освітньо-наукової програми	Професійна освіта (зас спеціалізаціями)
Рівень вищої освіти	Третій рівень
Галузь знань	A Освіта
Спеціальність	A5 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
Опис предметної області	Галузь знань – A Освіта Спеціальність – A5 Професійна освіта (за спеціалізаціями) <i>Об'єкти діяльності:</i> методологічні підходи, теоретичні засади, традиційні та інноваційні педагогічні технології, явища, процеси у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти та комплексні проблеми підготовки педагогічних кадрів для цих закладів, розвиток професійної та фахової передвищої освіти в Україні та за кордоном. <i>Цілі навчання:</i> набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми, здійснювати власні наукові дослідження у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї. Теоретичний зміст предметної області: концептуальні та методологічні засади у сфері професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї. Методи, методики та технології: загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, математичні та статистичні методики опрацювання результатів педагогічних досліджень, методи моделювання та проектування освітнього процесу, освітніх програм; сучасні методи і методики викладання; цифрові технології. Інструменти та обладнання: спеціалізовані комп'ютерні системи та програмне забезпечення, спеціальні прилади та обладнання для викладання конкретних навчальних дисциплін; інформаційні засоби.
Цілі освітньої-наукової програми	Підготовка конкурентоздатних висококваліфікованих науково-педагогічних кадрів на засадах фундаментальності, професійних цінностей, патріотизму, здатних до науково-педагогічної, дослідницько-інноваційної, проектної діяльності, креативного розв'язання актуальних завдань у галузі професійної освіти; проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне і практичне значення для розвитку освіти і науки в східному регіоні України та в країні загалом.
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Мова (мови)	Українська

викладання	
Кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання ОП	60
Форми здобуття освіти за ОП і розрахункові строки виконання ОП за кожною з них	Денна/Заочна 1 рік
Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за ОП (відповідно до стандартів вищої освіти)	Для здобувачів освітнього ступеня доктора філософії за спеціальністю А 5 Професійна освіта (за спеціалізаціями) можуть вступати особи, які здобули освітній ступінь магістра. Програма фахових вступних випробувань для осіб, що здобули попередній рівень вищої освіти за іншими спеціальностями повинна передбачати перевірку набуття особою компетентностей та результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями) для другого (магістерського) рівня вищої освіти.
Компетентності випускника	ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї в умовах професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Загальні компетентності. ЗК 1. Здатність розробляти проекти, управляти ними та працювати в команді. ЗК 2. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї на основі етичних міркувань (мотивів), втілювати інновації в практику для розв'язання професійно важливих проблем. ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 5. Здатність діяти на основі системного наукового світогляду, професійної етики, загального культурного кругозору. Спеціальні (фахові) компетентності. СК 1. Здатність визначати й розв'язувати задачі дослідницького характеру у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у цій сфері та дотичних до них міждисциплінарних напрямках. СК 2. Здатність застосовувати широкий спектр цифрових засобів, інструментів, ресурсів і технологій, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності у сфері професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої, вищої освіти а також – підготовки відповідних педагогічних та науково-педагогічних кадрів для неї. СК 3. Здатність реалізовувати науково-педагогічну діяльність та управління освітнім процесом у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних та науково-педагогічних кадрів для неї на основі сучасних наукових підходів. СК 4. Здатність реалізовувати результати наукової діяльності на

	засадах підприємництва. СК 5. Здатність започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати процес наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності. СК 6. Здатність до ініціювання та впровадження інноваційних форм і методів роботи в освітній процес закладів вищої, фахової передвищої, вищої освіти з метою вирішення актуальних проблем.
Програмні результати навчання, які дають право на присудження визначеної освітньої освітньої професійної кваліфікації (кваліфікацій)	РН1. Вільно презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти, а також – підготовка відповідних педагогічних кадрів та науково-педагогічних для неї державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях українського та міжнародного рівня, брати участь у міжнародних проєктах. РН 2. Формулювати та перевіряти гіпотези на основі системного наукового світогляду, загального культурного кругозору і демонструвати здатність знаходження оптимального рішення при обстоюванні власної наукової позиції із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності. РН 3. Планувати, виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з проблем професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти, а також підготовки відповідних педагогічних та науково-педагогічних кадрів для неї з використанням сучасного інструментарію. РН 4. Розробляти та реалізовувати в командні наукові та/або інноваційні проєкти у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти, а також підготовки відповідних педагогічних та науково-педагогічних кадрів для неї, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у цій сфері та дотичних до них міждисциплінарних напрямках. РН 5. Знаходити, обробляти та аналізувати інформацію щодо проблем професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти, а також підготовки відповідних педагогічних та науково-педагогічних кадрів для неї з різних джерел на основі сучасних технологій її пошуку. РН 6. Інтегрувати передові концептуальні та методологічні підходи з науково-дидактичних, виховних, адаптивних та інших основ професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних та науково-педагогічних кадрів для неї. РН 7. Розробляти інноваційні методи і практики викладання конкретних навчальних дисциплін, посібники, підручники у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних та науково-педагогічних кадрів для неї, на основі системного наукового світогляду з використанням інноваційних педагогічних технологій. РН 8. Організовувати та здійснювати освітній процес у закладах професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої, вищої освіти на сучасних наукових засадах та прогнозувати результати впливу власного дослідження на покращення його якості.
Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється за двома формами: проміжна атестація; підсумкова атестація.

	Метою проміжної атестації здобувачів третього освітньо-наукового рівня за спеціальністю А5 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» є контроль за виконанням аспірантами індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи за всіма складниками, передбаченими освітньо-науковою програмою та навчальним планом. Аспіранти наприкінці кожного семестру звітують про виконання індивідуального навчального плану (I рік навчання) та індивідуального плану наукової роботи (I – IV роки навчання) на засіданні кафедри. Результати вносять до протоколу засідання кафедри, до індивідуального навчального плану й індивідуального плану наукової роботи аспіранта. Підсумкова атестація здобувачів третього освітньо-наукового рівня, що повністю виконали освітньо-наукову програму підготовки докторів філософії в аспірантурі ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» за спеціальністю А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями), здійснюється утвореною для проведення разового захисту спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту дисертації. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем індивідуального навчального плану. Стан готовності дисертації здобувача вищої освіти до захисту визначає науковий керівник (або приймають консенсусним рішенням двох керівників). Дисертація здобувача повинна відповідати вимогам, встановлених наказом МОН «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» від 12.01.2017 р. №40 (зі змінами). Кваліфікаційна робота є самостійним дослідженням і обов'язково перевіряється на плагіат. Закінчена робота повинна бути оприлюднена у віртуальному середовищі або на офіційному сайті закладу вищої освіти чи його підрозділу.
Можливості працевлаштування за здобутою освітою	Посади наукових працівників у наукових установах, науково-педагогічних працівників у закладах вищої та фахової передвищої освіти, педагогічних працівників у закладах професійної (професійно-технічної) освіти та фахової передвищої освіти.
Процедури присвоєння професійних кваліфікацій (у разі їх присвоєння)	Не присвоюється

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

Код н/д	Компоненти освітньо-наукової програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
1.1. Обов'язкові компоненти ОНП			
ОК 1	Освітологія	3	залік
ОК 2	Іноземна та українська мови для академічних цілей	6	залік
ОК 3	Управління науковими проєктами та правові основи інтелектуальної власності й академічної доброчесності	6	залік
2. ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
2.1. Обов'язкові компоненти ОНП			
ОК 4	Актуальні проблеми професійної освіти	6	екзамен
ОК 5	Методологія і технологія науково-педагогічних досліджень	6	екзамен
ОК 6	Інноваційні технології в професійній освіті	6	екзамен
Практики			
ОК 7	Науково-педагогічна практика	9	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		42 кредитів ECTS	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ		60 кредитів ECTS	

Структурно-логічна схема ОНП

1 рік		2 рік		3 рік		4 рік	
I семестр	II семестр	III семестр	IV семестр	V семестр	VI семестр	VII семестр	VIII семестр
Освітній складник		Науковий складник					
OK 1	OK 1	Робота над дисертаційним дослідженням Участь у планових НДР Участь в експериментальних дослідженнях Публікація результатів досліджень Апробація результатів досліджень Реалізація результатів досліджень				Захист дисертації	
OK 2	OK 2						
OK 3	OK 6						
OK 4							
OK 5	OK 7 Науково-педагогічна практика						
Науковий складник							
Затвердження теми дисертації та індивідуального плану наукової роботи здобувача ступеня доктора філософії							

Науковий складник освітньо-наукової програми передбачає проведення здобувачем власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації. За цей період здобувач навчається самостійно здійснювати науковий пошук, збирати, аналізувати, критично осмислювати джерельну базу дослідження, формулювати проблему дослідження, обирати та застосовувати ефективні методи теоретичного й емпіричного дослідження, здійснювати дослідження на всіх його етапах, обробляти дані та використовувати їх для перевірки основних гіпотез дисертаційного дослідження. Науково-дослідна робота виконується під керівництвом наукового керівника, який має право корегувати хід дослідження, несе відповідальність за підготовку здобувача, своєчасне виконання ним етапів дисертаційної роботи та її якість, виконання плану роботи по роках.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуальної проблеми за спеціальністю А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями), результати якого характеризуються науковою новизною, практичною значущістю, оприлюднені у відповідних публікаціях (в Україні та за кордоном), апробовані на конференціях різних рівнів.

Науковий складник освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи здобувача наукового ступеня доктора філософії.

Науково-дослідна робота за темою дисертаційного дослідження на здобуття ступеня доктора філософії з професійної освіти передбачає:

- вибір, теоретичне обґрунтування й затвердження теми дисертації (на вченій раді університету та в Міжвідомчій раді з координації досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології);
- огляд, аналіз джерел наукової літератури за темою дисертації;
- розробка та планування програми досліджень за темою дисертації;
- вибір та обґрунтування теоретичних та емпіричних методів дослідження;

- проведення теоретичного й експериментального дослідження;
- отримання результатів дослідження, їх систематизація та аналіз;
- представлення та апробація результатів науково-дослідної роботи у міжнародних та вітчизняних виданнях, конференціях, наукових публікаціях;
- підготовка та представлення до публічного захисту дисертаційної роботи.

3. Матриця відповідності програмних компетентностей (ЗК – загальні компетентності, СК – спеціальні (фахові) компетентності) освітнім компонентам освітньо-наукової програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7
ІК	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 1			+				
ЗК 2		+	+				
ЗК 3	+			+	+	+	+
ЗК 4	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 5	+			+	+	+	+
СК 1				+		+	+
СК 2	+	+		+	+	+	+
СК 3					+	+	
СК 4		+	+				
СК 5	+		+	+		+	+
СК 6	+				+	+	

4. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-наукової програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7
ПРН 1		+	+	+	+	+	+
ПРН 2	+		+	+	+	+	+
ПРН 3				+			+
ПРН 4		+	+				+
ПРН 5	+			+	+	+	+
ПРН 6	+			+	+	+	+
ПРН 7					+	+	
ПРН 8					+	+	